

ที่ กษ 0216/8984

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม.10200

9 มิถุนายน 2536

เรื่อง การให้ข้อเสนอแนะและปฏิบัติแก่สหกรณ์ออมทรัพย์ต่าง ๆ

เรียน ประธานกรรมการชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

อ้างถึง หนังสือขุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ที่ 1101/2536

ลงวันที่ 2 มีนาคม 2536

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ 1109/4158 ลงวันที่ 20 เมษายน 2536

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า ข้อเสนอแนะหรือข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ดอกผลของเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน เรื่องการให้มีเงินรางวัลให้แก่สมาชิกผู้ถือหุ้นมากและการจ่ายเงินล่วงหน้าปีการเงินเพื่อเป็นเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกกระทำกับสหกรณ์ มีความขัดแย้งกับเจตนารมณ์ของกฎหมายและสร้างความยุ่งยากในการดำเนินงาน จึงขอให้นายทะเบียนสหกรณ์ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า

1. เรื่องของการคิดดอกเบี้ยของเงินปันผลและเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ถึงวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี สมาชิกจะเรียกร้องให้คิดดอกเบี้ยของเงินปันผลและเฉลี่ยคืนในช่วงดังกล่าวนี้ไม่ได้ เพราะสิทธิในการรับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนของสมาชิกจะเกิดขึ้นในวันที่ที่มีการประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในปีนั้นๆ

สำหรับเรื่องของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำกัด ในเรื่องดังกล่าวนี้ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ สั่งการให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งให้สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำกัด ได้ทราบด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยแนบมาพร้อมนี้

2. เงินรางวัลให้แก่สมาชิกผู้ถือหุ้นมาก โดยเจตนารมณ์ของสหกรณ์ที่กำหนดให้มีรายจ่ายนี้ขึ้นก็หวังจะให้สมาชิกเกิดความสนใจที่จะนำเงินมาซื้อหุ้นในระหว่างปีมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเทคนิคการดำเนินงานอย่างหนึ่งของสหกรณ์ในการจะระดมทุนเพื่อนำมาใช้เป็นทุนดำเนินงานของสหกรณ์ต่อไป แต่สำหรับการจ่ายเงินปันผลตามหุ้นนั้น เป็นการจ่ายผลตอบแทนหรือจ่ายดอกเบี้ยให้แก่สมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคน โดยจ่ายจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ดังนั้น หากพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของสหกรณ์แล้ว

สหกรณ์สามารถกำหนดรายจ่ายประเภทนี้ได้โดยถือว่าเป็นการจ่ายที่ไม่เข้าข่ายเช่นเดียวกับการจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้แก่สมาชิก และไม่ขัดกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 แต่อย่างใด

3. การจ่ายเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ จะจ่ายจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรตามกฎหมายแล้ว ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดไว้ เงินเฉลี่ยคืนนี้จะจ่ายในอัตราเท่าไร หรือจะจัดสรรอย่างไรเป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่จะพิจารณาลงมติโดยต้องคำนึงถึงฐานะรายได้จากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในรอบปีนั้น ๆ ด้วยการพิจารณากำหนดอัตราส่วนเป็นเงินเฉลี่ยคืนสหกรณ์จะต้องทราบถึงผลกำไรสุทธิประจำปีที่แน่นอนก่อนสหกรณ์จึงสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ในการคำนวณได้อย่างยุติธรรมและเหมาะสมสอดคล้องกับผลกำไรสุทธิประจำปีในปีนั้น ๆ ดังนั้น การจ่ายเงินล่วงหน้าปีการเงิน เพื่อเป็นเงินเฉลี่ยคืนแก่ผลประโยชน์ของสมาชิกโดยยังไม่ได้มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีจึงกระทำไม่ได้ เพราะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดไว้ ซึ่งในเรื่องนี้จะได้กำชับให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้กำกับดูแลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **อนันต์ ชำนาญกิจ**

(นายอนันต์ ชำนาญกิจ)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร

โทร. 2818301

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

701/29-31 ถนนวงศ์สว่าง แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800 มือถือ 01-9196561

The Federation of Savings and Credit Co-operatives of Thailand Ltd.

701/29-31 wongsawang Road, Bangsue, Bangkok 10800 Mobile No: 01-9196561

ที่ 1101/2536

2 มีนาคม 2536

เรื่อง การให้ข้อเสนอแนะและปฏิบัติแก่สหกรณ์ออมทรัพย์ต่าง ๆ

เรียน ท่านนายทะเบียนสหกรณ์

โดยที่ปรากฏอยู่เนื่อง ๆ ว่า ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่ดูแลและส่งเสริมสหกรณ์ที่ให้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์ต่าง ๆ น่าจะขัดกับ พ.ร.บ. สหกรณ์ และขัดกับข้อปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจในฐานะสถาบันการเงินที่จะสร้างความเจริญให้แก่สหกรณ์ออมทรัพย์อีกด้วย เช่น

1. ข้อเสนอแนะ เรื่องดอกผลของเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืน ของสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งใน พ.ร.บ. สหกรณ์ หรือ พ.ร.บ. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่เปิดโอกาสให้มีดอกผลจากเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนดังกล่าวได้ พร้อมทั้งไม่มีหลักการที่ถูกต้องด้วย ที่เจ้าของสหกรณ์ (สมาชิก) จะรับเงินดอกเบี้ยจากเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนทั้ง ๆ ที่สหกรณ์ออมทรัพย์ได้คำนวณเงินปันผลจากเงินต้นตามระยะเวลา (แม้แต่ 1 เดือน ก่อนปิดบัญชีการเงิน) ให้อยู่แล้ว การที่จ่ายเงินปันผลทุก ๆ สิ้นเดือนมีนาคมของทุกปีก็น่าจะครบระยะเวลา 12 เดือน อยู่แล้ว

2. ข้อเสนอแนะให้มีเงินรางวัลให้แก่สมาชิกผู้ถือหุ้นมาก ซึ่งถ้าสหกรณ์จ่ายเงินปันผลในอัตราร้อยละ 13 ต่อปี และส่วนที่สมาชิกได้รับจากผลตอบแทนของการมีทุนเรือนหุ้น เกินร้อยละ 13 (ส่วนเกินตั้งจากงบประมาณรายจ่าย พร้อมทั้งทำในลักษณะประจำ) ซึ่งน่าจะขัดกับกฎหมาย

อนึ่งการให้เงินรางวัลแก่ผู้ถือหุ้นมากนั้น ไม่อยู่ในขอบข่ายของการยกเว้นภาษีเงินได้ของสมาชิกแต่อย่างใด จะต้องนำไปคำนวณเสียภาษีเงินได้ด้วย

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด มีความเห็นว่า ข้อเสนอหรือข้อปฏิบัติ
ที่ทางเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ที่ดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ดังกล่าว นอกจากขัดแย้งกับ พ.ร.บ. สหกรณ์
เจตนารมณ์ของกฎหมายแล้วยังสร้างความยุ่งยาก ความอ่อนแอ ในการดำเนินงาน พร้อมทั้งมีผลกระทบต่อ
ความเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและความมั่นคงอีกด้วย จึงใคร่ขอให้ท่านนายทะเบียนสหกรณ์ได้โปรด
ดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่มากและอาจจะทับถมเพิ่มพูนต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **เต็มใจ สุวรรณทัต**

(ผศ. เต็มใจ สุวรรณทัต)

ประธานกรรมการ

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด